

Bilag 3.1.2: Opmærksomhedspunkter for udmøntning

Dette notat præsenterer en række centrale elementer i udmøntningen af decentrale erhvervsfremmemidler og strukturfondsmidler i 2019, samt en række opmærksomhedspunkter i forhold til udmøntningen. På baggrund af bestyrelsens drøftelser udarbejder sekretariatet et udkast til udmøntningsplan for 2019, som forelægges bestyrelsen på mødet den 26. marts 2019.

Formål med en udmøntningsplan

Udmøntningsplanen skal omsætte de overordnede strategiske og indholdsmæssige rammer, der sættes med den midlertidige strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats 2019 til en række konkrete erhvervsfremmeinitiativer, der skal udgøre en god overgang til og opstart af Danmarks nye erhvervsfremmesystem.

Planen skal bidrage til fuld og effektskabende anvendelse af de samlede erhvervsfremmemidler, der udgøres af decentrale erhvervsfremmemidler og midler fra EU's strukturfonde.

Overordnede principper for udmøntningen

I den midlertidige strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats i 2019 er opstillet fire overordnede principper for tilrettelæggelse og udmøntning af midler til decentral erhvervsfremme:

1. Sætte virksomhedernes behov i centrum
2. Skabe sammenhæng på tværs
3. Løfte produktiviteten og skabe gode muligheder for alle
4. Gøre det brugervenligt og overskueligt

Principperne udspringer af lov om erhvervsfremme og principper i Foreklingsudvalgets rapport.

Det foreslås på baggrund af drøftelserne på første møde i erhvervsfremmebestyrelsen at supplere ovenstående principper med et princip om, at indsatsen skal tilrettelægges "*digitalt og datadrevet*". Det vil betyde, at indsatser skal tilrettelægges med blik for værdien af digitalisering. Øget digitalisering understøtter service, kvalitet og effektivitet i erhvervsfremmeindsatsen. Data skal i videst muligt omfang anvendes til at indramme virksomhedernes udfordringer og behov og være baggrund for prioritering og tilrettelæggelse af initiativerne i hele udmøntningsplanen.

Bestyrelsen kan derudover omsætte et stærkt fokus på digitalisering og dataanvendelse gennem prioritering af digitalisering som tværgående indsatsområde og gennem krav, der stilles til ansøgere til erhvervsfremmemidler. Ansøgere kan fx mødes med krav om tilgængelighed via den digitale erhvervsfremmeplatform, anvendelse af digitale

værktøjer i indsatsen, samt at de forholder sig til, hvordan indsatsen understøtter digitalisering i dansk erhvervsliv.

Tværgående prioriteter

På baggrund af de tidligere regionale vækst- og udviklingsstrategier og eksisterende programmer for EU's strukturfonde fastlægger den midlertidige strategi seks tværgående prioriteter for den decentrale erhvervsfremmeindsats. Prioriteterne går på tværs af erhvervslivet og bidrager på forskellig vis til et mere produktivt og dynamisk erhvervsliv:

1. Digitalisering og anvendelse af nye teknologier
2. Grøn og cirkulær omstilling
3. Klynger og innovationssamarbejde
4. Iværksætterier og vækstambitioner
5. Kvalificeret arbejdskraft til lokale behov
6. Internationalisering og grænseoverskridende samarbejder

Strategien omfatter også en indsats for at fremme turisme og destinationsudvikling, der er opdelt i særskilte fokus på: a) Udvikling af stærke og attraktive destinationer i Danmark; b) Bedre turistoplevelser i Danmark; samt c) Mere effektiv markedsføring målrettet relevante målgrupper.

Den midlertidige strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats for 2019, herunder de tværgående prioriteter og de skitserede regionale fokusområder, udspænder den strategiske ramme for bestyrelsens udmøntning. Inden for denne ramme skal bestyrelsen træffe beslutning om konkrete prioriteringer.

På bestyrelsens møde i december blev digitalisering og automatisering samt kvalificeret arbejdskraft fremhævet som særligt vigtige prioriteter. Under punkt 3.2 indgår et forslag til en indsats vedr. digitalisering. Der arbejdes på et forslag vedr. kvalificeret arbejdskraft, som forelægges på mødet den 26. marts 2019.

Udmøntningsplanen skal bidrage til at understøtte en sammenhængende decentral erhvervsfremmeindsats, herunder at der er sammenhæng mellem den decentrale og den statslige indsats. En koordineret indsats skal bidrage til undgå, at der igangsættes overlappende erhvervsfremmeinitiativer med offentlig støtte.

Det foreslås, at bestyrelsen tager en drøftelse af den samlede prioritering af udmøntningen af decentrale erhvervsfremmemidler og midler fra EU's strukturfonde på næste møde den 26. marts 2019. Her forventes at foreligge et konsolideret overblik over de eksisterende regionale erhvervsfremmeprojekter, som Erhvervsstyrelsen er ved at overtage fra regionerne.

Desuden forventes der at foreligge foreløbige resultater af de analyser og aktiviteter mv. som planlægges igangsat som led i strategiarbejdet, jf. punkt 5 på dagsordenen.

Centrale opmærksomhedspunkter i forbindelse med udmøntningen af midler

Der skal træffes en række valg i forbindelse med tilrettelæggelsen af bestyrelsens udmøntning af midler i 2019.

Geografisk og sektormæssigt fokus og rækkevidde

Udmøntning af midler til erhvervsfremme kan tilrettelægges med forskellige fokus og rækkevidde. En model er at tilrettelægge fokuserede regionale eller lokale indsatser (fx midler til at fremme digitalisering i Nordjylland) eller indsatser rettet mod specifikke sektorer/klynger. Det svarer til den måde, hvorpå størstedelen af midlerne tidligere blev udmøntet.

En anden model er at tilrettelægge indsatser med større geografisk dækning (fx en landsdækkende indsats, der fremmer adgang til kvalificeret arbejdskraft) – eller indsatser, som går på tværs af sektorer. I denne model kan der evt. stilles krav om, at indsatsen tager højde for lokale, regionale eller sektorspecifikke behov på tværs af geografi og involverer bredere partnerskaber. Ved at vælge et fokus, der ikke udpeger sektormæssige indsatser, vil bestyrelsen kunne undgå at foruddiskontere den konsolidering af klynger, som skal forberedes i 2019.

De nye indsatser foreslået under dagsordenens punkt 3.2 vedr. digitalisering, Brexit og klyngekonsolidering har alle et landsdækkende sigte og tværsektorielt fokus. For de to førstnævnte vil det imidlertid kunne fastsættes, at der skal tages højde for regionale variationer i virksomhedernes behov. Det bemærkes, at det i forbindelse med udmøntningen skal sikres, at den vejledende regionale minimumsfordeling honoreres.¹

Størrelse og varighed af erhvervsfremmetiltag

Et af formålene med erhvervsfremmereformen har været at skabe grundlag for en mere fokuseret indsats med kritisk masse, færre overlap og bedre kvalitet for virksomhederne.

Sekretariatet har lavet en foreløbig opgørelse af budgetstørrelse og varighed for de erhvervsfremmeprojekter, som Erhvervsstyrelsen overtager. Det gennemsnitlige initiativ har en længde på godt 3 år og et samlet budget (inklusive medfinansiering) på cirka 16 mio. kr. Der kan ses en forskel i budgetstørrelsen afhængig af indsatsområde, jf. figur 1 i Appendix.

De største initiativer er bevilget til digitalisering, hvor den gennemsnitlige projektstørrelse er godt 20 mio. kr. Turisમેprojekterne har det laveste gennemsnitlige budget på cirka 6 mio. kr. Det fremgår af figuren, at det gennemsnitlige strukturfondstilskud på 8,5 mio. kr. er noget højere end den gennemsnitlige finansiering med regionale erhvervsudviklingsmidler på 3,5 mio. kr.

Den gennemsnitlige varighed af de eksisterende erhvervsfremmeinitiativer er på lidt over 3 år, og den korteste gennemsnitlige varighed er på 2 år for turisme- og internationale initiativer. Initiativer med fokus på kvalificeret arbejdskraft har den længste løbetid på godt 3½ år.

Variation i udmøntningspraksis på tværs af regioner og projektudløb

Den foreløbige gennemgang af eksisterende erhvervsfremmeinitiativer viser, at der har været forskel på udmøntningspraksis på tværs af regioner. I nogle regioner, f.eks. i

---

¹ Ifølge den politiske aftale skal halvdelen af de decentrale midler (fratrasket øremærkede midler til turisme på 50 mio. kr.), svarende til 147,9 mio. kr. årligt, udmøntes til lokale initiativer.

Region Midtjylland har Regionsrådet typisk prioriteret flerårige bevillinger, mens f.eks. Region Hovedstaden i højere grad har anvendt korte bevillingsperioder. Det betyder, at bestyrelsen, på grund af denne historik, vil møde forskellige forventninger fra erhvervsfremmeaktører på tværs af regioner.

Nogle erhvervsfremmeaktører vil have en forventning om at kunne søge nye midler i 2019 og 2020, mens andre aktører vil have bevillinger, der rækker længere. Figur 2 og 3 i Appendix viser en opgørelse over andel og antal erhvervsfremmeindsatser, som har bevillingsudløb i henholdsvis 2019, 2020, 2021 og 2022, fordelt på regioner.

Oversigten viser andelen af de overtagne projekter, der udløber i hvilket år. Andelen af projekter fra Region Nordjylland, som udløber i 2018-2019, er lidt under 60 pct., hvilket skyldes, at Region Nordjylland har en relativt stor andel af projekter, der udelukkende får tilskud af regionale erhvervsudviklingsmidler (uden medfinansiering fra strukturfondsprojekter), som typisk har en kortere projektperiode end strukturfondsprojekter. Figur 2 viser også, at både Region Hovedstaden og Bornholm har en relativt stor andel af projekter, der udløber i 2018 og 2019.

Valg af instrumenter til udmøntning af midler

Bestyrelsen kan anvende en række instrumenter til udmøntning af erhvervsfremmemidler. Følgende instrumenter kan anvendes:

1. *Afgrænset pulje med åben ansøgning* eller med en række ansøgningsfrister (f.eks. 2-4) årligt. Puljen kan have mere eller mindre brede indholds-/temabeskrivelser og geografisk rækkevidde. Denne model foreslås anvendt i forbindelse med udmøntning af midler til turisme, jf. punkt 3.2.5 på dagsordenen.
2. *Tematiseret ansøgningsrunde (call)*, hvor der efterspørges ansøgninger inden for et fokuseret tema (fx digitalisering, jf. punkt 3.2.2). Tematiserede ansøgningsrunder kan gennemføres med eller uden en specifik økonomisk budgetramme. Denne model foreslås anvendt i forbindelse med udmøntning af midler til digitalisering og Brexit, jf. punkt 3.2 på dagsordenen.
3. *Åben ansøgningsrunde eller calls med prækvalifikation*, hvor processen i de åbne ansøgningsrunder (1) eller tematiske calls (2) deles op, så ansøgere i første omgang indsender en projektskitse/mindre omfattende ansøgning, hvorefter sekretariatet (og evt. bestyrelsen) vurderer, hvilke ansøgere der anmodes om at udarbejde endelige ansøgninger.
4. *EU-udbud af en specifik opgave efter udbudsreglerne*. Hvor Erhvervsstyrelsen efterspørger en ydelse, der efter et gennemført udbud leveres af en offentlig eller privat aktør. Denne model foreslås anvendt i forbindelse med udmøntning af midler til klyngekonsolidering, jf. punkt 3.2 på dagsordenen.
5. *Driftstilskud på baggrund af en resultatkontrakt*, hvor der ydes et tilskud til foreninger, organisationer mv. og indgås en resultatkontrakt, der beskriver de konkrete opgaver, som bestyrelsen bestiller.
6. *Bevilling af decentrale midler uden forudgående ansøgning*, der kan anvendes, hvis der fx opstår et akut og aktuelt behov, der eksempelvis ikke kan afvente en ansøgningsrunde. Denne udmøntningsmetode kan ikke anvendes ved udmøntning af strukturfondsmidler.

Instrumenterne har hver deres fordele og ulemper, og der er ligeledes stor forskel på, hvor ressource- og tidskrævende udmøntning med de enkelte instrumenter vil være.

Sekretariatet vil i forbindelse med de konkrete udmøntningsforslag, der forelægges bestyrelsen, komme med forslag til hvilke(t) udmøntningsinstrument, der vurderes hensigtsmæssigt.

Bestyrelsens involvering i udmøntningen (beslutningspunkter)

Bestyrelsen kan involveres på tidspunkter i processen fra et første ide-/temaoplæg til punktet, hvor der udstedes tilsagn til et projekt. Groft skitseret er der følgende trin i processen (de vil dog variere afhængig af instrumentvalg). Forslag til beslutningspunkter for bestyrelsen er markeret:

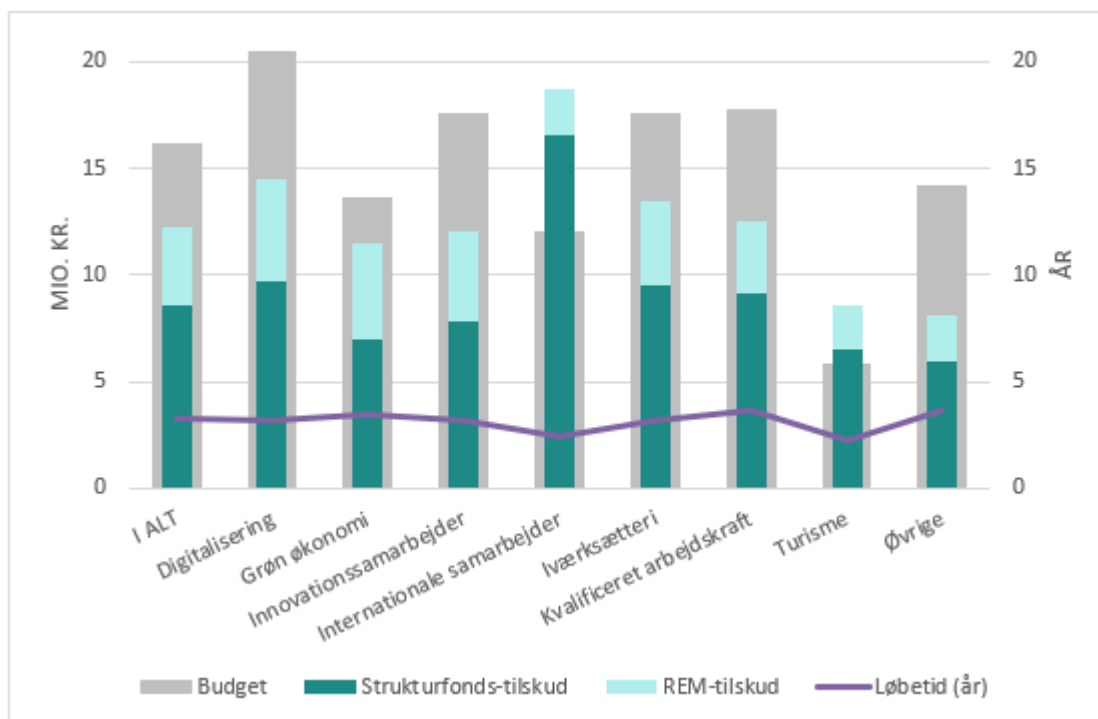
- 1. Bestyrelsen godkender den strategiske ramme (strategi for decentral erhvervsfremme og udmøntningsplan)**
- 2. Bestyrelsen godkender en konkret indsats i form af:**
  - a) Ide-/temabeskrivelse (se fx bilag 3.2.2), som præsenterer problemstilling, fokus for indsatsen, mulige instrumenter og forslag til økonomiske ramme mv. På baggrund heraf beslutter bestyrelsen, om sekretariatet bemyndiges til at udarbejde en tematiseret ansøgningsrunde (call), en åben pulje eller anden form for udmøntning; samt evt. også
  - b) Detaljeret materiale til f.eks. ansøgningsrunde, inkl. konkret beskrivelse af indsats, støttekriterier, målgruppe, ansøgningskema mv., som gøres klar til offentliggørelse.
3. Sekretariatet annoncerer ansøgningsrunde eller åben pulje evt. efterfulgt af informationsmøde til potentielle ansøgere.
4. Sekretariatet behandler indkomne ansøgninger og udarbejder indstillinger til bestyrelsen.
- 5. Bestyrelsen forelægges ansøgninger med indstilling og træffer beslutning om hvem, der skal have støtte.**
6. Sekretariatet udsteder tilsagn til støttemodtagere.

Særligt i forbindelse med punkt 2 ovenfor skal bestyrelsen vurdere, hvor detaljeret materiale den ønsker at se/godkende. Materialet til punkt 3.2 på dagsordenen kan bidrage til at illustrere forskellen. Bilag 3.2.2, som er forslag til en indsats ift. digitalisering, svarer til det, der ovenfor benævnes en "ide-/temabeskrivelse" (2.a), mens bilag 3.2.5 vedr. udmøntning af turismepuljen svarer til det mere detaljerede materiale (2.b.).

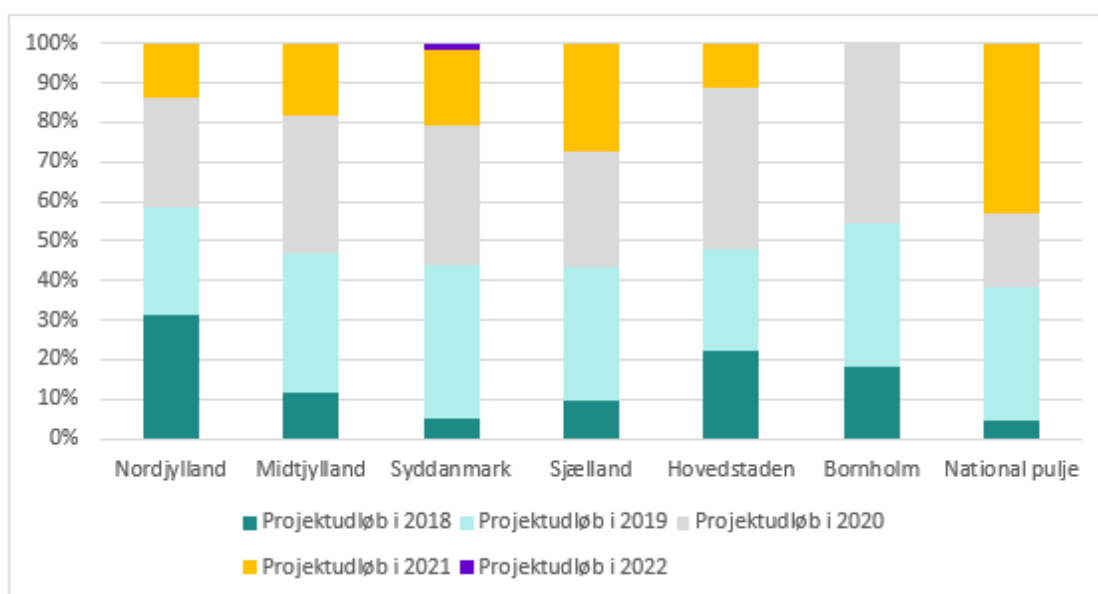
Sekretariatet er i øvrigt ved at belyse, hvordan den samlede procestid kan reduceres mest muligt.

Appendix²

Figur 1: Gennemsnitlig størrelse og længde for eksisterende projekter³

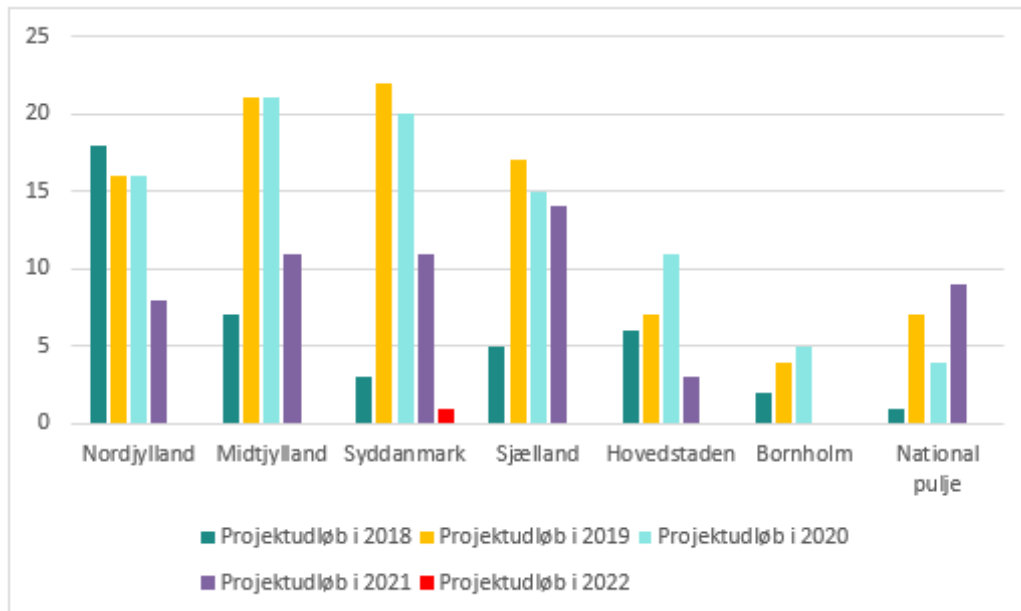
Figur 2: Andel af initiativer med projektudløb i 2018-2022, fordelt på regioner

² Der skal i både figur 1, 2, 3a og 3b tages forbehold for, at ikke alle projekter fra Region Nordjylland og Region Syddanmark endnu er overdraget fra regionerne til Erhvervsstyrelsen. Datagrundlaget omfatter både projekter finansieret af regionale erhvervsudviklingsmidler og strukturfondsmidler.

³ Det fremgår af figur 1 under turisme og internationale samarbejder, at det gennemsnitlige EU-tilskud overstiger det gennemsnitlige budget. Det skyldes et lille antal projekter, der får et relativt højt EU-tilskud, samtidig med et større antal projekter med et relativt lille budget og REM-tilskud. Derved trækkes det gennemsnitlige budget ned.”

Figur 3a: Antal initiativer med projektudløb i 2018-2022, fordelt på regioner

Figur 3b: Antal initiativer med projektudløb i 2018-2022, fordelt på regioner

